

CONSILIUL CONCURENTEI
СОВЕТ ПО КОНКУРЕНЦИИ
COMPETITION COUNCIL

Republica Moldova. MD-2001, Chișinău str. Alecu Russo, nr. 1
tel: +373 (22) 274 832; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE

mun. Chișinău

din 16.02.2022

Nr. DA-32/15-11

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 alin. (1) lit. h) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 (în continuare – Legea concurenței), Hotărârii Parlamentului nr. 331 din 30.11.2018 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 32 din 13.10.2015, modificată prin Dispoziția nr. 32 din 30.09.2021, observațiile prezentate de părți și materialele acumulate în cadrul investigației

A CONSTATAT:

În baza notei examinatorului nr. DA-16/810 din 05.10.2015 și materialelor deținute referitor la acțiunile întreprinderilor active pe piața comercializării combustibilului solid (cărbune), prin intermediul procedurilor de achiziții publice, Plenul Consiliului Concurenței acționând în conformitate cu prevederile Legii concurenței, a emis Dispoziția nr. 32¹ din 13.10.2015 de inițiere a investigației referitor la semnele încălcării prevederilor art. 5 din Legea concurenței, în privința acțiunilor de participare a întreprinderilor cu oferte trucate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte ale căror obiect este achiziționarea combustibilului solid (cărbune).

Obiectul prezentei decizii îl constituie acțiunile întreprinderilor „Euro Universal Grup” SRL, „Exprimgrup-Protect” SRL și „Alexmax Group” SRL, în contextul participării la procedurile de achiziții publice de achiziționare a cărbunelui.

I. Părțile implicate

- 1. „Euro Universal Grup” SRL², IDNO 1013602000942, adresa juridică: or. Fălești, str. Cartierul Victoriei, nr. 9, ap. 53. Administrator – Rodica ARMAȘ. Asociați: Rodica ARMAȘ (50%) și Daniela SÎRBU (50%).**

¹ modificată prin Dispoziția nr. 32 din 30.09.2021 cu privire la modificarea unor acte administrative.

² Conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei genurile de activitate ale întreprinderii sunt următoarele – 0111 – Cultura plantelor cerealiere, tehnice și a plantelor furajere; 0112 – Cultura legumelor, pomicultura și creșterea producției de pepiniera; 0113 – Cultura fructelor; 511 – Comerțul cu ridicata pe bază de tarife sau contracte; 512 – Comerțul cu ridicata al produselor agricole brute și animalelor vii; 5121 – Comerțul cu ridicata al cerealelor, semințelor și furajelor pentru animale; 5141 – Comerțul cu ridicata al textilelor; 5142 – Comerțul cu ridicata al îmbrăcămintei și încălțămintei; 5145 – Comerțul cu ridicata al parfumurilor și produselor

2. „Exprimgrup-Protect” SRL³, IDNO 1004602008542, adresa juridică: or. Făleşti, str. Florilor, nr. 5. Asociatul unic și administrator – Rodica ARMAȘ.
3. „Alexmax Group” SRL⁴, IDNO 1016600018175, adresa juridică: mun. Chișinău, str. Uzinelor nr. 100/1, of. 1. Administrator și asociat unic - Rodica ARMAȘ (08.06.2016 – 31.05.2017), ulterior – Angela ZAIET (01.06.2017 – prezent).

II. Piața relevantă: piața produsului și piața geografică

Potrivit art. 4 din Legea concurenței, piața relevantă este definită drept piață în cadrul căreia trebuie evaluată o anumită problemă de concurență și care se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la piața geografică relevantă.

În cazul procedurilor de achiziție publică, piața relevantă prezintă un specific aparte, în sensul că manifestarea concurenței pentru produsele sau serviciile care fac obiectul licitației, are loc pe piață, efectiv doar în cadrul desfășurării acesteia.

Piața relevantă a produsului - piață a produselor considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, caracteristicilor fizice, funcționale și a prețului.

Prin definirea pieței relevante se realizează identificarea și definirea granițelor în care se exercită concurența între întreprinderi, scopul principal fiind reprezentat de identificarea, într-un mod sistematic, a constrângerilor concurențiale cu care se confruntă întreprinderile în cauză.

Având în vedere că obiectul procedurilor de achiziții publice nr. 1319/13 din 28.08.2013, nr. 1490/14 din 20.08.2014, nr. 786/15 din 07.09.2015, nr. 432/16 din 23.08.2016, nr. 259/17 din 04.07.2017 și nr. 104/18 din 17.04.2018, organizate și desfășurate de Internatul Psihoneurologic Brînzei, r-nul Edineț, îl constituie achiziționarea cărbunelui, iar concurența este exercitată în limita acestui obiect, în sensul prezentului raport se definește piața relevantă a produsului: *Achiziționarea cărbunelui, în cadrul procedurilor de achiziții publice nr. 1319/13 din 28.08.2013, nr. 1490/14 din 20.08.2014, nr. 786/15 din 07.09.2015, nr. 432/16 din 23.08.2016, nr. 259/17 din 04.07.2017 și nr. 104/18 din 17.04.2018, organizate și desfășurate de către Internatul Psihoneurologic Brînzei.*

cosmetice; 5152 – Comerțul cu ridicata al metalelor și minereurilor metalifere; 5155 – Comerțul cu ridicata al produselor chimice; 51551 – Comerțul cu ridicata al substanțelor chimice și produselor chimice; 51553 – Comerțul cu ridicata al îngrășămintelor minerale; 51554 – Comerțul cu ridicata al pesticidelor și altor produse agrochimice; 5187 – Comerțul cu ridicata al altor mașini și echipamente utilizate în industrie, comerț și transporturi; 5188 – Comerțul cu ridicata al mașinilor agricole, echipamentului și furniturilor, inclusiv tractoare; 5190 – Alte tipuri de comerț cu ridicata; 5233 – Comerțul cu amănuntul al produselor cosmetice și de parfumerie, articolelor de toaletă; 5241 – Comerțul cu amănuntul al textilelor; 5242 – Comerțul cu amănuntul al îmbrăcăminte; 52422 – Comerțul cu amănuntul al accesoriilor pentru îmbrăcăminte; 5243 – Comerțul cu amănuntul al încălțămintei și articolelor din piele; 52483 – Comerțul cu amănuntul al produselor de curățat, al tapetelor și pardoselilor pentru podea, inclusiv plăci din plută; 52487 – Comerțul cu amănuntul cu flori, plante, semințe și îngrășămintei; 6024 – Transporturi rutiere de mărfuri; 6312 – Depozitari; 7020 – Închirierea bunurilor imobiliare proprii.

³ Conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei genurile de activitate ale întreprinderii sunt următoarele – 511 – Comerțul cu ridicata pe bază de tarife sau contracte; 512 – Comerțul cu ridicata al produselor agricole și animalelor vii; 5131 – Comerțul cu ridicata al cartofilor, legumelor și fructelor; 51554 – Comerțul cu ridicata al pesticidelor și altor produse agrochimice; 5261 – Comerțul cu amănuntul prin corespondență.

⁴ Conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei genurile de activitate ale întreprinderii sunt următoarele – 4619 – Intermedieri în comerțul cu produse diverse; 4671 – Comerț cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi și gazoși și al produselor derivate; 5320 – Alte activități poștale și de curier.

Piața geografică relevantă

Piața geografică este zona în care întreprinderile sunt implicate în oferta sau cererea de pe piața relevantă a produsului, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi deosebită de zonele geografice învecinate prin condiții de concurență ce diferă în mod apreciabil.

Dat fiind faptul că, oferta publică este valabilă pe teritoriul Republicii Moldova, iar întreprinderilor li se asigură o dimensiune națională de intrare pe piață/participare la concursurile respective, în temeiul prevederilor art. 30 alin. (2) lit. d) din Legea concurenței, *piața geografică relevantă este considerată de dimensiune națională, respectiv teritoriul Republicii Moldova.*

Având în vedere aspectele enunțate mai sus, ***piața relevantă se definește ca piața achiziționării cărbunelui în cadrul procedurilor de achiziții publice nr. 1319/13 din 28.08.2013, nr. 1490/14 din 20.08.2014, nr. 786/15 din 07.09.2015, nr. 432/16 din 23.08.2016, nr. 259/17 din 04.07.2017 și nr. 104/18 din 17.04.2018, organizate și desfășurate de către Internatul Psihoneurologic Brînzei pe teritoriul Republicii Moldova.***

III. Perioada supusă investigării

Perioada de timp supusă examinării este perioada inclusă între data publicării primului anunț de participare și data desfășurării ultimei proceduri de achiziție a cărbunelui pentru anii 2013-2018, organizată și desfășurată de către Internatul Psihoneurologic Brînzei.

Astfel, perioada supusă examinării este cuprinsă între 09.08.2013 (data publicării caietului de sarcini pentru prima achiziție) și 17.04.2018 (data desfășurării ultimei proceduri de achiziție).

IV. Acte și fapte constatate

1. În perioada 2013 – 2018, Internatul Psihoneurologic Brînzei, în calitate de autoritate contractantă, a organizat și desfășurat procedurile de achiziții nr. 1319/13 din 28.08.2013, nr. 1490/14 din 20.08.2014, nr. 786/15 din 07.09.2015, nr. 432/16 din 23.08.2016, nr. 259/17 din 04.07.2017 (anulată), nr. 361/17 din 08.09.2017 (repetată) și nr. 104/18 din 17.04.2018 în vederea achiziționării cărbunelui.
2. De menționat că, în anul 2015, părțile vizate în prezenta decizie nu au participat la procedura de achiziții cu nr. 786/15 din 07.09.2015.
3. La data de 09.08.2013, Internatul Psihoneurologic Brînzei a inițiat procedura de achiziție a cărbunelui pentru anii 2013-2014 în cantitate de 600 tone, prin licitația deschisă cu **nr. 1319/13 din 28.08.2013**, cu valoarea estimată de 1 764 000 lei (fără TVA).
4. Tabelul 1. Ofertanții la procedura de achiziții

Nr. d/o	Denumirea întreprinderii	Preț (MDL)	
		fără TVA	cu TVA
1.	Xaminar SRL	1 143 000	1 371 600,00
2.	Exprimgrup-Protect SRL	1 339 998	1 607 997,60
3.	Euro Universal Grup SRL	1 374 972	1 649 966,40
4.	Holde-Prim SRL	1 249 998	1 499 997,60
5.	Nams-N.A. SRL	1 125 000	1 350 000,00

5. Conform Procesului-verbal nr. 10 din 29.08.2013 al ședinței grupului de lucru pentru achiziții, câștigător al licitației a fost desemnată întreprinderea „Exprimgrup-Protect” SRL, fiind semnat Contractul de achiziții nr. 142 din 06.09.2013 pentru procurarea a 600 tone de cărbune.
6. Conform documentației standard, operatorii economici urmau să prezinte lista fondatorilor, formularul informativ despre ofertant (F3.3). Întreprinderile „Xaminar” SRL, „Holde-Prim” SRL și „Nams-N.A.” SRL s-au conformat cerințelor, iar „Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL nu le-au prezentat.
7. Urmare a analizei ofertelor și documentelor prezentate de către întreprinderile „Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL, se constată următoarele.
 - a) formularele ofertelor (F3.1) depuse de întreprinderile „Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL sunt completate olograf și similar, diferit de ceilalți operatori (*figura 1 și 2*).
 - b) figura nr. 1. Formularele ofertelor „Euro Universal Grup” SRL și „Exprimgrup-Protect” SRL

><><><
 - c) figura nr. 2. Formularele ofertelor „Xaminar” SRL și „Nams-N.A.” SRL

><><><
 - d) formularele **specificațiile tehnice și preț (F 4.3)** depuse de întreprinderile „Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL, la secțiunile „Preț” sunt completate olograf și similar, diferit de formularele prezentate de ceilalți operatori economici care au fost completate în totalitate electronic și au prezentat Formularul cu denumirea „**Specificațiile tehnice și de formare a prețului (F 4.3)**”. La întreprinderile investigate toate rubricile conțin informații identice și poziționate la aceeași distanță și interval (*nume, prenume, director*), comparativ cu ceilalți ofertanți (*figura 3, 4 și 5*).
 - e) figura nr. 3. Formularul Specificații tehnice și preț „Euro Universal Grup” SRL

><><><
 - f) figura nr. 4. Formularul Specificații tehnice și preț „Exprimgrup-Protect” SRL

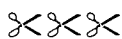
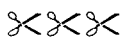
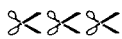
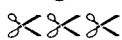
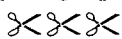
><><><
 - g) figura nr. 5. Formularul Specificații tehnice și de formare a prețului „Nams-N.A.” SRL

><><><
8. Urmare celor menționate se constată că, acțiunile întreprinderilor „Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL au dus la mimarea concurenței în cadrul procedurii de achiziții publice nr. 1319/13 din 28.08.2013.
9. La data de 05.08.2014, Internatul Psihoneurologic Brînzei a inițiat procedura de achiziție a cărbunelui pentru anul 2014 în cantitate de 630 tone prin licitația deschisă cu nr. 1490/14 din 20.08.2014, valoarea estimativă fiind de 1 470 000 lei, fără TVA.
10. Tabelul 2. Ofertanții la procedura de achiziții

Nr. d/o	Denumirea întreprinderii	Preț (MDL)	
		fără TVA	cu TVA
1.	Exprimgrup-Protect SRL	1 764 000	2 116 800
2.	Euro Universal Grup SRL	1 827 000	2 192 400

16. Tabelul 3. Ofertanții la procedura de achiziții

Nr. d/o	Denumirea întreprinderii	Preț (MDL)	
		fără TVA	cu TVA
1.	Euro Universal Grup SRL	1 778 331,50	2 134 000
2.	Nams-N.A. SRL	1 281 041,67	1 537 250
3.	Exprimgrup-Protect SRL	1 824 168,50	2 189 000
4.	Auto-Internațional SRL	1 553 750,00	1 864 500

17. Conform Procesului-verbal nr. 11 din 25.08.2016 al ședinței grupului de lucru, întreprinderile „Nams-N.A.” SRL și „Exprimgrup-Protect” SRL au fost descalificate din motiv că nu au prezentat certificatul de conformitate și raportul de încercări, iar întreprinderea „Auto-Internațional” SRL a fost descalificată, deoarece oferta nu a întrunit cerințele solicitate în caietul de sarcini.
18. Întreprinderea „Euro Universal Grup” SRL a fost desemnată câștigătoare și a semnat Contractul nr. 70 din 02.09.2016 în sumă de 1 742 120 lei (cu TVA), pentru o cantitate de 449 tone.
19. Urmare a analizei ofertelor și documentelor prezentate de către întreprinderile „Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL, în cadrul procedurii de achiziții nr. 432/16 din 23.08.2016 se constată următoarele.
- situațiile financiare pentru perioada 01.01.2015-31.12.2015 „Euro Universal Grup” SRL, la rubrica date despre contabil-șef este indicat Armaș Rodica, cu numărul de telefon 069438450. În formularul menționat vizual se identifică inițialele Armaș, dar conform extrasului nr. 35616 din 25.02.2013 anexat la ofertă, administratorul întreprinderii figurează – Sîrbu Daniela (*figura 9*).
 - figura nr. 9. Extras din situațiile financiare „Euro Universal Grup” SRL (2015)

 - formularele F 3.4, F 3.5 (*figura 10*), F 4.1 prezentate de operatorul economic menționat supra sunt autorizate cu semnături asemănătoare a dnei „Sîrbu Daniela”, care sunt similare sub aspect vizual, dar pe formularul de preț F4.2 (*figura 11*) și scrisoarea de garanție (*figura 12*), semnătura aplicată ca „Sîrbu Daniela” este diferită.
 - figura nr. 10. Extras din Formularul F 3.5 „Euro Universal Grup” SRL

 - figura nr. 11. Extras din Specificația tehnică și de formare a prețului F 4.2 „Euro Universal Grup” SRL

 - figura nr. 12. Extras din Scrisoarea de garanție „Euro Universal Grup” SRL

 - la întreprinderea „Exprimgrup-Protect” SRL, în formularul situațiilor financiare pentru anul 2015, la rubrica <date despre contabil-șef> figurează Armaș Rodica, cu numărul de telefon (...). Totodată, actele prezentate în cadrul procedurii sunt semnate de Armaș Rodica (*figura 13*).
 - figura nr. 13. Extras din oferta „Exprimgrup-Protect” SRL

20. La data de 13.06.2017, Internatul Psihoneurologic Brînzei a inițiat procedura de achiziție a cărbunelui pentru anii 2017-2018, în cantitate de 550 tone prin licitație deschisă cu nr. 259/17 din 04.07.2017, valoarea estimată fiind de 1 800 000 lei, fără TVA.
21. Până la termenul-limită, potrivit Procesului-verbal nr. 8 din 04.07.2017, au fost depuse 3 oferte de către întreprinderile „Euro Universal Grup” SRL, „Nams-N.A.” SRL și „Alexmax Group” SRL.

Tabel 4. Ofertanții la procedura de achiziții

Nr. d/o	Denumirea întreprinderii	Preț (MDL)	
		fără TVA	cu TVA
1.	Euro Universal Grup SRL	1 824 168,50	2 189 000,00
2.	„Alexmax Group” SRL	1 760 00,00	2 112 000,00
3.	Nams-N.A. SRL	1 776 041,67	2 131 250,00

22. În rezultatul evaluării, verificării documentelor de calificare ale ofertanților, grupul de lucru a descalificat toți 3 ofertanți și a anulat procedura conform prevederilor art. 67 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, din motiv că nici unul din ofertanți nu a întrunit condițiile de calificare prevăzute în documentația de atribuire.
23. Urmare a examinării ofertelor depuse de către operatorii economici în cadrul acestei proceduri s-a constatat următoarele.
- formularul situațiilor financiare prezentat de către întreprinderea „Alexmax Group” SRL, pentru anul 2016, la rubrica <contabil-șef> este indicat – Armaș Rodica, cu numărul de telefon (...) (*figura 14*).
 - figura nr. 14. Extras Situațiile Financiare „Alexmax Group SRL” (2016)

 - în cadrul acestei proceduri, ofertantul „Alexmax Group” SRL a prezentat Formularul ofertei (F3.1), în trei exemplare. În 2 formulare nu este indicată suma totală a ofertei însă este aplicată ștampila, iar în un formular suma este înscrisă olograf și nu este autentificat cu ștampila (*figura 15*).
 - figura nr. 15. Extras Formularele (F3.1) „Alexmax Group” SRL

 - formularele prezentate de către întreprinderea „Euro Universal Grup” SRL, în cadrul acestei proceduri, au fost semnate „Sîrbu Daniela” identificate prin caracterele „S D”, însă formularul ofertei (F 3.1) este semnat diferit de celelalte formulare asemănător cu semnătura dnei Armaș Rodica și se identifică prin următoarele (*figura 16 și 17*).
 - figura nr. 16. Extras specificații de preț (F4.2) „Euro Universal Grup” SRL

 - figura nr. 17. Extras Formularul ofertei (F3.1) „Euro Universal Grup” SRL

h) declarația privind conduita etică și neimplicarea în practici frauduloase și de corupere (F 3.4) prezentată de „Alexmax Group” SRL și „Euro Universal Grup” SRL sunt similare, dar diferit de „Nams-N.A.” SRL. Totodată, se constată și faptul ca denumirea „Alexmax Group” a fost scrisă în formular „Grup” și nu „Group” identic cu „Euro Universal Grup” (figura 18 și 19).

i) figura nr. 18. Formularul F3.4 „Alexmax Group” SRL și „Euro Universal Grup” SRL

✂✂✂

j) figura nr. 19. Formularul F 3.4 „Nams-N.A.” SRL

✂✂✂

24. În cadrul procedurii repetate, achiziția cărbunelui pentru anii 2017-2018) nr. 361/17 din 08.09.2017, conform Procesului-verbal nr. 11 din 26.09.2017 au fost depuse 2 oferte.

25. Tabelul 5. Ofertanții la procedura de achiziții

Nr. d/o	Denumirea întreprinderii	Preț (MDL)	
		fără TVA	cu TVA
1.	Euro Universal Grup SRL	1 824 168,50	2 189 000
2.	Nams-N.A. SRL	1 721 041,67	2 065 250

a) în rezultatul evaluării, verificării documentelor de calificare a ofertanților, conform cerințelor din documentația de atribuire, a fost descalificat ofertantul „Nams-N.A.” SRL, din motiv că nu corespunde cerințelor solicitate în caietul de sarcini.

b) câștigător a fost declarat operatorul economic „Euro Universal Grup” SRL. La data de 05.10.2017 a fost semnat Contractul nr. 102. Pe prima filă a contractului, directorul care reprezintă întreprinderea a fost menționat inițial Armaș Rodica, ulterior - șters cu corectorul și scris olograf „*Sîrbu Daniela*”, însă, pe ultima filă a contractului figurează ca Director și aplicată semnătura – Armaș Rodica (figura 20).

c) figura nr. 20. Extras din contractul nr. 102 din 05.10.2017

✂✂✂

d) în același context, alte documente anexate de către „Euro Universal Grup” SRL, la ofertă (...) sunt semnate de Rodica ARMAȘ (figura 21).

e) figura nr. 21. Extras contract „Euro Universal Grup” SRL și (...)

✂✂✂

f) specificațiile tehnice (F4.1) și Specificațiile de preț (F4.2) prezentate sunt autentificate prin semnătura „*Sîrbu Daniela*” (figura 22).

g) figura nr. 22. Extras Specificația Tehnică (F4.1) „Euro Universal Grup” SRL

✂✂✂

26. La data de 16.03.2018, Internatul Psihoneurologic Brînzei a inițiat procedura de achiziție a cărbunelui pentru anul 2018-2019, în cantitate de 630 tone prin licitație deschisă cu nr. 104/18 din 06.04.2018 (modificat prin scrisoarea nr. 205 din 29.03.2018 și amânată licitația pe data de 17.04.2018), cu valoarea estimată de 2 079 375 lei (fără TVA).

27. În cadrul procedurii, până la termenul-limită, data de 17.04.2018, au fost depuse 6 oferte.

28. Tabelul 6. Ofertanții la procedura de achiziții

Nr. d/o	Denumirea întreprinderii	Preț (MDL)	
		fără TVA	cu TVA
1.	Euro Universal Grup SRL	1 824 168,50	2 189 000
2.	Alexmax Group SRL	1 979 252,10	2 375 100
3.	Construct Expres SRL	2 016 000,00	2 419 200
4.	Nams-N.A. SRL	2 034 375,00	2 441 250
5.	Materiale Forestiere de Construcții S.A.	2 076 372,90	2 491 650
6.	Euro Universal Grup SRL	2 094 750,00	2 513 700

29. Conform Procesului-verbal nr. 10 din 17.04.2018 al ședinței grupului de lucru, în rezultatul evaluării, verificării documentelor de calificare ale ofertanților a fost desemnat câștigător operatorul economic „Alexmax Group” SRL. Ulterior, a fost semnat Contractul nr. 74 din 08.06.2018, cantitatea de 530 tone, în sumă de 1 998 100 lei (cu TVA).

30. Urmare a analizei ofertelor și documentelor prezentate se constată următoarele.

a) toate actele solicitate de către autoritatea contractantă în documentația standard și prezentate de către întreprinderea „Alexmax Group” SRL se evidențiază ordinea literelor aplicate ca semnătură pe formulare și alte documente anexate în raport cu semnătura de pe oferta prezentată, și anume: pe formulare, contractele anexate la ofertă inițialele semnăturii sunt „A.Z”, dar în ofertă „Z A” (figura 23,24,25).

b) figura nr. 23. Extras din garanția de ofertă a „Euro Universal Group,, SRL

✂✂✂

c) figura nr. 24. Extras contract din oferta „Alexmax Group” SRL

✂✂✂

d) figura nr. 25. Extras din Formularul ofertei F 3.1 „Alexmax Group” SRL

✂✂✂

e) în oferta prezentată de întreprinderea „Euro Universal Grup” SRL este anexat același extras din 25.02.2013 (în care figurează ca fondator unic și administrator Sîrbu Daniela), dar formularul F3.1, garanția de bună execuție (prima filă), formularul informativ despre ofertant (F3.3) și garanția de ofertă nr. 2 din 06.04.2018 sunt inițialele „Armaș”, însă pe oferta este indicat „Sîrbu Daniela” (figura 26, 27).

f) figura nr. 26. Extras din oferta „Euro Universal Grup” SRL

✂✂✂

g) figura nr. 27. Extras Garanția de bună execuție „Euro Universal Grup” SRL

✂✂✂

31. Astfel, urmare a coroborării informațiilor și probelor acumulate pe parcursul investigației, se constată că întreprinderile „Euro Universal Grup” SRL, „Alexmax Group” SRL și „Exprimgrup-Protect” SRL au simulat concurența, participând cu oferte trucate în cadrul procedurilor de achiziție organizate și desfășurate de către

Internatul Psihoneurologic Brînzei, manifestată prin prezentarea în cadrul procedurii de achiziție publică a ofertei de curtoazie de către întreprinderea „Euro Universal Grup” SRL, cu un preț mai mare decât „Alexmax Group” SRL.

32. În vederea acumulării unor date suplimentare au fost organizate interviuri cu părțile implicate, după cum urmează.
33. La data de 10.08.2021 a fost interviuat administratorul întreprinderii „Alexmax Group” SRL, dna Zaiet Angela, fapt consemnat în proces-verbal, care a comunicat următoarele.

✂✂✂

Figura nr. 28. Extras Explicație Angela ZAIET

✂✂✂

34. La data de 10.08.2021 a fost interviuat administratorul întreprinderii „Exprimgrup-Protect” SRL dna Armaș Rodica, fapt consemnat în proces-verbal, care a comunicat următoarele.

✂✂✂

35. În cadrul interviului dnei Armaș Rodica i-au fost prezentate extrasele întreprinderii „Euro Universal Grup” SRL, nr. 35616 din anul 2013, unde figurează administrator Sîrbu Daniela și nr. 9372 din 06.06.2019 – administrator Armaș Rodica.
36. Dna Armaș a relatat că nu cunoaște detalii referitor la aceste extrase și a concretizat că Sîrbu Daniela nu a fost administrator la „Euro Universal Grup” SRL, alte informații nu ne poate comunica.
37. Urmare a examinării probelor/desfășurării interviurilor pe parcursul investigației se constată că, întreprinderile „Euro Universal Grup” SRL, „Exprimgrup-Protect” și „Alexmax Group” SRL, în contextul participării la procedurile de achiziții publice au realizat o înțelegere, având un singur scop anticoncurențial, și anume eliminarea concurenței dintre ele.

V. Exercițarea dreptului la apărare

38. Urmare a finalizării investigației a fost întocmit raportul de investigație referitor la acțiunile anticoncurențiale a întreprinderilor „Euro Universal Grup” SRL, „Exprimgrup-Protect” SRL și „Alexmax Group” SRL, participante la procedurile de achiziții publice organizate și desfășurate de Internatul Psihoneurologic s. Brînzei, raionul Edineț.
39. Prin scrisoarea nr.DA-06/238-1676 din 20.10.2021, Consiliul Concurenței a remis „Exprimgrup-Protect” SRL, raportul de investigații în vederea exercitării dreptului la apărare.
40. Prin scrisoarea nr.DA-06/236-1674 din 20.10.2021, Consiliul Concurenței a remis „Euro Universal Grup” SRL, raportul de investigații în vederea exercitării dreptului la apărare.
41. Prin cererea de la „Exprimgrup-Protect” SRL (nr. intrare 4182 din 22.10.2021) a fost solicitat accesul la dosarul de investigație.
42. La 03.11.2021, ora 14:00, la sediul Consiliului Concurenței a fost oferit accesul la dosarul de investigație a reprezentanților „Exprimgrup-Protect” SRL – Rodica ARMAȘ (administrator) și ✂ (în baza procurii), fapt consemnat în Declarația de acces la dosar.

43. Prin scrisoarea „Exprimgrup-Protect” SRL (nr. intrare 4457 din 26.11.2021) au fost prezentate observațiile asupra raportului de investigație.
44. Prin scrisoarea „Euro Universal Grup” SRL (nr. intrare 4496 din 30.11.2021), Consiliul Concurenței a fost informat că observațiile prezentate de către „Exprimgrup-Protect” SRL reprezintă opinia comună a ambelor întreprinderi.
45. Prin scrisoarea nr.DA-06/237-16756 din 20.10.2021, Consiliul Concurenței a remis „Alexmax Group” SRL, raportul de investigații în vederea exercitării dreptului la apărare.
46. Prin scrisoarea „Alexmax Group” SRL (nr. intrare 4444 din 24.11.2021) au fost prezentate observațiile asupra raportului de investigație.
47. Prin scrisoarea nr.DA-06/294-1910 din 08.12.2021 reprezentanții „Euro Universal Grup” SRL au fost invitați la audieri pentru 14.12.2021, ora 14:00.
48. Prin scrisoarea nr.DA-06/296-1908 din 08.12.2021 reprezentanții „Exprimgrup-Protect” SRL au fost invitați la audieri pentru 14.12.2021, ora 11:00.
49. Prin scrisoarea întreprinderilor „Euro Universal Grup” SRL și „Exprimgrup-Protect” SRL (nr. intrare 4578 din 10.12.2021) a fost comunicat Consiliului Concurenței despre imposibilitatea de a participa la audieri.
50. Prin scrisoarea nr.DA-06/295-1909 din 08.12.2021 reprezentanții întreprinderii „Alexmax Group” SRL au fost invitați la audieri pentru 14.12.2021, ora 09:00.
51. Prin scrisoarea „Alexmax Group” SRL (nr. intrare 4584 din 13.12.2021) întreprinderea a refuzat participarea la audieri.
52. În acest sens, este relevant de menționat că în acord cu prevederile art. 64 alin.(8) din Legea concurenței, neprezentarea sau renunțarea la audiere, precum și refuzul oricărei declarații nu constituie impedimente pentru continuarea procedurii de investigație.
53. Astfel, în cadrul procedurii de asigurare a dreptului la apărare prin prezentarea observațiilor, de către părți au fost formulate mai multe opinii expuse în continuare.

„Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL, precizează în observații:

„Formularele **specificatiile tehnice și preț (F 4.3)** depuse de întreprinderile „Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL, la secțiunile „Preț” sunt completate olograf și similar, diferit de formularele prezentate de ceilalți operatori economici care au fost completate totalmente electronic și au prezentat Formularul cu denumirea **„Specificatiile tehnice și de formare a prețului”.**”

„La întreprinderile investigate toate rubricile conțin aceleași informații și poziționate la aceeași distanță și interval (nume, prenume, director), comparativ cu ceilalți ofertanți (fig. 3, 4 și 5)”.

În anul 2013, dna Rodica Armaș, deținea funcția de contabil șef în compania ”Euro Universal Grup” SRL, prin urmare făceau parte din același grup în sensul Legii Concurenței, iar dat fiind circuitul de informații între companii, formularele puteau fi îndeplinite în mod similar.

Astfel, faptele descrise supra nu pot duce la concluzia raportorului, că ”acțiunile întreprinderilor „Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL au dus la mimarea concurenței în cadrul procedurii de achiziții publice nr. 1319/13 din 28.08.2013.”

Mai mult, „Mimarea concurenței”, afirmată în repetate rânduri pe parcursul raportului nu a avut loc. **Întreprinderile „Exprimgrup - Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL fac parte din același grup.** Dar Agenția Achiziții Publice și nici Beneficiarul nu au obiectat acest moment la etapa desfășurării licitației publice.”

Poziția Consiliului Concurenței

Argumentele invocate nu pot fi acceptate, or, Rodica ARMAȘ în cadrul interviului a comunicat că funcția de contabil la întreprinderea „Exprimgrup-Protect” SRL a fost deținută de Galina TROFANCIUC, care elabora oferte de participare la procedurile de achiziții.

Totodată, atât Agenția Achiziții Publice, cât și autoritățile contractante nu au obligația de a analiza situația de dependență a întreprinderilor, respectiv acestea se pot autosesiza la identificarea unor eventuale semne. În context, este de menționat că „Euro Universal Grup” SRL a prezentat multiple acte cu informații denaturate (extrase de la Camera Înregistrării de Stat), care ar fi indus în eroare, inclusiv un terț independent în partea ce ține de beneficiarii/gestionarii întreprinderii.

„Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL, precizează în observații:

Pe data de 03.11.2021, a avut loc accesul la dosar, în cadrul căruia dna Armaș a preluat dosarul în 5 volume, în nr. de 503 file, semnat integral și ștampilat de Consiliul Concurenței.

În dosarul prezentat nu se conține nici o probă, nici un document și nici o informație referitor la licitația nr. 259/17 din 04.07.2017 și nr. 104/18 din 17.04.2018.

Lipsa materialelor respective îngreuează dreptul nostru la apărare și posibilitatea de a dezbate concluzia sus-menționată a raportorului vis-a-vis de informațiile și probele acumulate la dosar. Mai mult, xeroxul documentelor care sunt în raport nu sunt citibile, descifrabile și nici chiar nu sunt prezentate integral (sunt doar segmente din anumite documente, ca de exemplu, figurile 19-27 din raport).

Poziția Consiliului Concurenței

Argumentele invocate nu pot fi acceptate, or solicitarea de acces la dosarul investigației (nr. intrare 4182 din 22.10.2021), a parvenit doar din partea „Exprimgrup-Protect” SRL. Astfel, acces la dosar a fost oferit întreprinderii, iar Constanța TIUHTII (persoana împuternicită) avea procură de reprezentare și acces la dosar doar din partea întreprinderii solicitante.

„Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL, precizează în observații:

„La pagina 24 din raport se regăsește citatul: „în speță, întreprinderile implicate „Euro Universal Grup” SRL și „Alexmax Group” SRL au realizat o înțelegere de trucare a licitației, participând cu oferte truate la procedurile de achiziții publice nr. 259/17 din 04.07.2017 și nr. 104/18 din 17.04.2018, manifestată prin prezentarea în cadrul acestor proceduri de achiziție publică a ofertelor de curtoazie de către întreprinderea „Euro Universal Grup” SRL cu un preț, evident, mai mare decât „AlexmaxGroup” SRL.”

Astfel, întreprinderile „Euro Universal Grup” SRL și „Alexmax Group” SRL au realizat o înțelegere asupra prețurilor ofertate în cadrul procedurilor de achiziții publice nr. 259/17 din 04.07.2017 și nr. 104/18 din 17.04.2018, în vederea participării și desemnării câștigătoare a ofertei „Alexmax Group” SRL, care a avut cel mai mic preț.”

Punctul citat supra este eronat, nu s-a demonstrat nici fapta nici acordul, nici decizia existenței unei practici concertate.”

Poziția Consiliului Concurenței

Argumentele invocate nu pot fi acceptate, or conform prevederilor art. 5 alin. (1) din Legea concurenței sunt interzise orice acorduri sau orice alt tip de cooperare între

întreprinderi care restricționează sau ar putea restricționa concurența. Pentru a nu încălca regulile concurențiale, întreprinderile nu trebuie să coopereze pentru a influența condițiile pieței în detrimentul concurenței, fiecare întreprindere trebuie să-și stabilească în mod independent, propria politică comercială pe care intenționează să o adopte pe o piață. Agenții economici trebuie să concureze unii cu ceilalți și nu să coopereze pentru a influența condițiile pieței în detrimentul concurenței și, în final, al consumatorilor.

O înțelegere anticoncurențială există atunci când părțile, explicit sau implicit, adoptă împreună un comportament care determină acțiunile sau inacțiunile lor pe piață. Înțelegerea poate fi expresă sau poate fi dedusă din comportamentul părților, de vreme ce o anumită conduită poate demonstra existența înțelegerii.

„Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL, precizează în observații:

„Concluziile din raport nu au la bază nici o probă și se regăsește doar o afirmație generală cu referire la faptul că încălcarea anticoncurențială prin participarea trucată la licitații este o încălcare prin obiect, și propriu zis înțelegerea anticoncurențială prin obiect nu a fost demonstrată. Nu a fost analizat și determinat obiectul comportamentului anticoncurențial, ci s-a limitat doar la afirmații declarative.

O înțelegere anticoncurențială trebuie neapărat să aducă un impact asupra concurenței de pe piață. Astfel acordul anticoncurențial stabilit ca încălcare prin obiect, necesită în mod obligatoriu constatarea scopului anticoncurențial a acordului, subiect care la fel nu se regăsește în raport. În acest caz era necesar și obligatoriu să fie analizat impactul anticoncurențial al acordului.

Comisia Europeană atenționează faptul că autoritățile de concurență sunt obligate să confirme presupunerile sale cu probe și fapte reale”.

Poziția Consiliului Concurenței

Pentru a se aplica prevederile art. 5 alin. (1) din Legea concurenței, înțelegerea dintre întreprinderi trebuie să aibă ca obiect sau ca efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței. Cuvintele „obiect” sau „efect” trebuie interpretate separat, reprezentând cerințe alternative și nu cumulative. Deci, o înțelegere între întreprinderi poate intra sub incidența interdicției legale dacă are ca obiect sau dacă are ca efect restricționarea concurenței, aceasta nu trebuie să aibă și obiect și efect de restricționare a concurenței.

Înțelegerile care conțin restricții grave ale concurenței sunt, inclusiv cele care constau în participarea cu oferte truate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte și sunt considerate că, prin însăși natura lor, pot afecta concurența, în sensul împiedicării, restrângerii sau denaturării acesteia. Sunt restricții care, din perspectiva obiectivelor urmărite de regulile de concurență, au un profund caracter anticoncurențial, așa încât nu este necesar ca pentru scopurile urmărite de aplicare a art. 5 din Legea concurenței să se probeze un efect concret asupra pieței.

„Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL, precizează în observații:

„În borderourile Volumelor I, II, IV și V din dosarul prezentat de către Consiliul Concurenței se regăsesc înscrisuri despre informații confidențiale. La dosar lipsește atât lista lor, cât și documentele propriu-zise. Nu poate fi confidențial documentul integral. Mai mult, la dosar nu se regăsește nici o cerere a agentului economic despre confidențialitatea informațiilor.”

Poziția Consiliului Concurenței

Consiliul Concurenței a acordat accesul la dosar asigurând confidențialitatea informațiilor, în limitele prevăzute de cadrul normativ. Astfel, accesul a fost oferit la informațiile din cadrul procedurilor de achiziții în cadrul cărora este analizat comportamentul părților implicate.

Potrivit art. 60 alin. (2) Legea concurenței, întreprinderile și asociațiile de întreprinderi care fac obiectul procedurilor desfășurate de Consiliul Concurenței au dreptul de acces la dosarul Consiliului Concurenței, sub rezerva interesului legitim al întreprinderilor de a-și proteja secretele comerciale. Dreptul de acces la dosar nu include accesul la informațiile confidențiale și documentele interne ale Consiliului Concurenței, la corespondența Consiliului Concurenței cu autoritățile de concurență din alte state.

„Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL, precizează în observații:

„În raportul de investigație este greșită perioada de timp supusă investigației.”

Poziția Consiliului Concurenței

Chiar dacă procedurile de achiziții publice examinate sunt procese finite în mod separat, perioada supusă investigației indică intervalul de timp examinat. Astfel, în sensul investigației inițiate, este determinată clar perioada supusă investigării de la data publicării caietului de sarcini pentru prima procedură de achiziție publică și data desfășurării ultimei proceduri în cadrul cărora au participat întreprinderile implicate.

„Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL, precizează în observații:

„La ultimul aliniat de la pagina 25 din raport: ”se susține că, în cadrul investigației au fost identificate probe suficiente care ar demonstra existența acordurilor anticoncurențiale între întreprinderile „Euro Universal Grup” SRL și „Alexmax Group” SRL îndreptate spre participarea cu oferte trucate la procedurile de achiziții publice nr. 259/17 din 04.07.2017 și nr. 104/18 din 17.04.2018 organizate și desfășurate de Internatul Psihoneurologic s. Brînzeni, raionul Edineț, acțiuni ce contravin prevederilor art. 5 alin. (3) lit. d) și art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței.” Fapt care nu a fost probat pe parcursul raportului!

Poziția Consiliului Concurenței

În speță, întreprinderile „Euro Universal Grup” SRL și „Alexmax Group” SRL au realizat o înțelegere de tricare a licitației, participând cu oferte trucate la procedurile de achiziții publice nr. 259/17 din 04.07.2017 și nr. 104/18 din 17.04.2018, manifestată prin prezentarea în cadrul acestor proceduri de achiziție publică a ofertelor de curtoazie de către întreprinderea „Euro Universal Grup” SRL cu un preț, evident, mai mare decât „Alexmax Group” SRL.

„Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL, precizează în observații:

„Procese-verbale și notele întocmite în baza interviurilor, confirmate prin semnătură de către persoana sau întreprinderea în cauză, vor fi accesibile după înlăturarea din conținutul lor a secretelor comerciale sau a altor informații confidențiale. Astfel, înlăturarea integral a documentelor care conțin informații cu caracter confidențial, sub pretextul că setul de documente este confidențial, este abuz în serviciu, și se califică ca încălcare prevăzută de art. 328 din Codul Penal.”

Poziția Consiliului Concurenței

Consiliul Concurenței a acordat accesul la dosar asigurând confidențialitatea informațiilor, în limitele prevăzute de cadrul normativ.

Potrivit art. 60 alin. (2) din Legea concurenței, întreprinderile și asociațiile de întreprinderi care fac obiectul procedurilor desfășurate de Consiliul Concurenței au dreptul de acces la dosarul Consiliului Concurenței, sub rezerva interesului legitim al întreprinderilor de a-și proteja secretele comerciale. Dreptul de acces la dosar nu include accesul la informațiile confidențiale și documentele interne ale Consiliului Concurenței, la corespondența Consiliului Concurenței cu autoritățile de concurență din alte state.

Conform art. 83 alin. (3) Cod administrativ, accesul la dosarul administrativ nu este permis în cazul în care prin aceasta se afectează îndeplinirea regulamentară a sarcinilor autorității publice sau în cazul în care se urmărește protejarea unui secret ocrotit de lege ori există necesitatea protecției drepturilor participanților la procedura administrativă sau ale terților.

Totodată, a fost oferit acces întreprinderii la informațiile care o vizează. Or, urmând logica observațiilor depuse, „fiecare procedură de achiziții este unică și urmează a fi analizată separat”.

„Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL, precizează în observații:

„Procesul Verbal cu privire la interviu din 10.08.2021 nu îndeplinește criteriile unui document oficial. Actele întocmite la dosar nu corespund normelor și nu pot servi drept probe. Procesul Verbal conține doar inexactități și este lipsit total de denumiri, fapte și perioade concrete care ar putea servi drept probe pentru investigație.”

Poziția Consiliului Concurenței

Procese-verbale de interviu din 10.08.2021 au fost întocmite în baza declarațiilor persoanelor intervievate (ZAIET Angela și ARMAȘ Rodica) care, urmare a interviului au comunicat că nu au careva obiecții.

Totodată, procesele-verbale întocmite corespund exigențelor de fond și de formă și se bucură de prezumția de legalitate, de autenticitate și de veridicitate.

Procese-verbale de interviu din 10.08.2021 nu constituie unica probă din dosar, acestea au fost examinate în coroborare cu alte probe.

„Exprimgrup-Protect” SRL și „Euro Universal Grup” SRL, precizează în observații:

„La pagina 22 din raport (pct. 33 și pct. 34) se menționează: „În cadrul interviului dnei Armaș Rodica i-au fost prezentate extrasele întreprinderii „Euro Universal Grup” SRL, nr. 35616 din anul 2013, unde figurează administrator Sîrbu Daniela și nr. 9372 din 06.06.2019 – administrator Armaș Rodica. Dna Armaș a relatat că nu cunoaște detalii referitor la aceste extrase și a concretizat că Sîrbu Daniela nu a fost administrator la „Euro Universal Grup” SRL, alte informații nu ne poate comunica.

Mai mult, nu este clar care a fost scopul acestor afirmații și relevanța acestora la concluziile despre presupusa înțelegere anticoncurențială. Toate actele constitutive ale companiilor, cât și modificarea acestora, sunt informații care sunt înregistrate oficial și care pot fi extrase în orice moment de la Agenția Achiziții Publice. Întrebarea pusă peste 8 ani ridică suspiciuni. Mai mult, informațiile despre care a fost întrebată dna Armaș Rodica, sunt cu o vechime de 8 ani, respectiv puteau fi uitate.”

Poziția Consiliului Concurenței

În cadrul interviului Rodica ARMAȘ a informat că nu își aduce aminte de când este administrator al întreprinderii „Euro Universal Grup” SRL, a menționat că, administrator și fondator a fost dna Sîrbu. Ulterior, când a preluat cota parte a devenit administrator, însă urmare a prezentării extraselor a comunicat că dintotdeauna a fost administrator, iar Daniela SÎRBU este asociat.

„Alexmax Group” SRL, precizează în observații:

Întreprinderea „Alexmax Group” SRL și-a exprimat dezacordul total cu cele invocate în raport și a informat că întreprinderea lucrează cinstit și nu încalcă legile Republicii Moldova.

Poziția Consiliului Concurenței

Argumentul general nu se acceptă, or în situația în care ofertanții se înțeleg privind participarea la licitații, este viciat caracterul obiectiv al procesului de licitație, iar prețurile oferite sunt afectate, în mod direct.

Înțelegerea pusă în aplicare de către întreprinderile „Euro Universal Grup” SRL și „Alexmax Group” SRL a denaturat concurența în cadrul procedurilor de achiziții publice nr. 259/17 din 04.07.2017 și nr. 104/18 din 17.04.2018 și a diminuat elementul de incertitudine cu privire la comportamentul concurențial al fiecăreia, elementul de independență a fiecărei oferte fiind eliminat. Asemenea comportamente reprezintă încălcări prin obiect ale prevederilor concurențiale.

În acest context, participarea întreprinderilor implicate „Euro Universal Grup” SRL și „Alexmax Group” SRL, cu oferte trucate la procedurile de achiziții publice investigate, intră în categoria înțelegerilor orizontale, de tip cartel dur, care restricționează concurența prin obiect. Totodată, ansamblul acțiunilor întreprinderilor implicate întrunesc toate elementele unui acord anticoncurențial.

54. În concluzie, se constată că observațiile prezentate de către întreprinderile implicate pe marginea raportului de investigație sunt preponderent neîntemeiate și, respectiv, nu modifică cursul examinării cauzei.

VI. Calificarea legală a acțiunilor constatate

55. În conformitate cu art. 5 din Legea concurenței, sunt interzise orice acorduri între întreprinderi sau asociații de întreprinderi, orice decizii ale asociațiilor de întreprinderi și orice practici concertate care au ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia.
56. Totodată, conform art. 5 alin. (3) lit. d) din Legea concurenței, acordurile anticoncurențiale sunt, în special, cele îndreptate spre participarea cu oferte trucate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte.
57. Pentru a se putea constata incidența art. 5 alin. (1) din Legea concurenței asupra unei înțelegeri sau practici anticoncurențiale, este necesară îndeplinirea cumulativă a următoarelor trei condiții:
- existența a cel puțin două întreprinderi independente;
 - existența unui acord, a unei decizii a unei asociații de întreprinderi sau a unei practici concertate;

- înțelegerea să aibă ca obiect sau ca efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia.

a) existența a cel puțin două întreprinderi independente

58. Interdicțiile art. 5 din Legea concurenței sunt aplicate și impuse întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi, atunci când acestea produc efecte pe teritoriul Republicii Moldova.
59. În sensul definit de art. 4 din Legea concurenței, întreprindere semnifică orice entitate, inclusiv asociație de întreprinderi, angajată în activitate economică, indiferent de statutul juridic și modul de finanțare al acesteia.
60. În speța investigată, din perspectiva aplicării art. 5 din Legea concurenței, au fost identificate întreprinderile „Alexmax Group” SRL, „Euro Universal Grup” SRL și „Exprimgrup-Protect” SRL.
61. Întreprinderile menționate sunt societăți comerciale, organizate conform legislației Republicii Moldova, având forma juridică de societăți cu răspundere limitată. Aceste întreprinderi desfășoară activitate economică, având, astfel, calitate de întreprindere în sensul legii.
62. Întreprinderile „Euro Universal Grup” SRL și „Exprimgrup-Protect” SRL, în perioada investigată, erau administrate de Armaș Rodica, care concomitent deținea cota de 100 % la „Exprimgrup-Protect” SRL și cota de 50 % la „Euro Universal Grup” SRL.
63. Astfel, în perioada organizării și desfășurării procedurilor de achiziții publice nr. 1319/13 din 28.08.2013, nr. 1490/14 din 20.08.2014 și nr. 432/16 din 23.08.2016, întreprinderile „Euro Universal Grup” SRL și „Exprimgrup-Protect” SRL erau întreprinderi dependente. Conform art. 5 alin. (4) din Legea concurenței, acordurile încheiate între întreprinderile dependente nu se califică drept acorduri anticoncurențiale.
64. Concomitent, a fost stabilit că „Alexmax Group” SRL și „Euro Universal Grup” SRL au fost întreprinderi independente în perioada desfășurării procedurilor de achiziții publice nr. 259/17 din 04.07.2017 și nr. 104/18 din 17.04.2018.
65. În consecință, prima condiție prevăzută de art. 5 din Legea concurenței este îndeplinită.

b) existența faptei – a unui acord, a unei decizii a unei asociații de întreprinderi sau a unei practici concertate

66. Art. 5 alin. (1) și alin. (3) lit. d) din Legea concurenței, interzice fără a fi necesară o decizie prealabilă în acest sens, orice acorduri între întreprinderi sau asociații de întreprinderi, orice decizii ale asociațiilor de întreprinderi și orice practici concertate care au ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia. Participarea cu oferte truate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte fiind expres interzisă.
67. Un acord, în sensul art. 5 alin. (1) din Legea concurenței, există atunci când părțile, explicit sau implicit, adoptă împreună un plan care determină comportamentul coordonat al acestora (acțiunile/inacțiunile) pe piață. Înțelegerea poate fi expresă sau

poate fi dedusă din comportamentul părților, de vreme ce o anumită conduită poate demonstra existența înțelegerii.

68. Totodată, acordul este anticoncurențial chiar și în situația în care aceasta nu e obligatoriu prin natura sa. Absența măsurilor formale de monitorizare a implementării nu afectează în mod necesar gravitatea încălcării.
69. Respectiv, existența unui acord anticoncurențial poate fi dedusă dintr-un număr de coincidențe și indicii care luate împreună pot, în absența unei explicații plauzibile, să constituie o încălcare a regulilor de concurență. Aceste indicii și coincidențe pot furniza informații nu doar despre simpla existență a unui acord anticoncurențial, dar și despre durata acestora în timp sau despre perioada în care au fost aplicate.
70. Astfel de practici sunt sancționate întrucât „colaborarea/ coordonarea” a eliminat incertitudinea concurenței, întreprinderile în cauză determinându-și comportamentul pe piață fără a mai fi în mod real autonome.
71. Obiectul deciziei date vizează comportamentul adoptat de părțile implicate în contextul participării la procedurile de achiziții publice.
72. Materialul probator constatat și examinat pe parcursul investigației a demonstrat că părțile implicate nu au avut un comportament independent.
73. În acest context, comportamentul adoptat de părțile implicate este rezultatul unei coordonări a acțiunilor întreprinderilor.
74. Or, dacă o întreprindere divulgă singură concurenților săi informații strategice privind politica sa comercială viitoare, acest lucru reduce pentru concurenții implicați incertitudinea strategică în legătură cu funcționarea viitoare a pieței și sporește riscul de limitare a concurenței.
75. Dacă un concurent primește date strategice de la un alt concurent se va presupune că concurentul ce a primit aceste date a acceptat informațiile și, în consecință, le-a avut în vedere și a adaptat comportamentul pe piață.
76. Astfel, orice schimb de informații între concurenți care are ca scop restrângerea concurenței pe piață constituie o restrângere a concurenței prin obiect. Iar schimbul de informații referitor la fixarea prețurilor, la punerea în aplicare a unui cartel dur sunt considerate ca fiind înțelegeri de tip cartel dur.
77. Pentru probarea participării unei întreprinderi la o înțelegere cu scop anticoncurențial, practica Curții Europene de Justiție prevede următoarele: a) proba cu înscrisuri, și b) utilizarea prezumției bazată pe probe indirecte.
78. În contextul prezentei decizii au fost identificate probe, singura explicație în acest sens fiind concertarea voințelor (obținerea profiturilor suplimentare nejustificate și eliminarea incertitudinii comportamentale).
79. În speță, întreprinderile implicate „Euro Universal Grup” SRL și „Alexmax Group” SRL au realizat o înțelegere de trucare a procedurilor de achiziții publice, participând cu oferte truate la procedurile de achiziții publice nr.259/17 din 04.07.2017 și nr.104/18 din 17.04.2018, inclusiv prin prezentarea ofertelor de curtoazie (cu preț mai mare) de către întreprinderea „Euro Universal Grup” SRL.

80. Astfel, întreprinderile „Euro Universal Grup” SRL și „Alexmax Group” SRL au realizat o înțelegere asupra prețurilor ofertate în cadrul procedurilor de achiziții publice nr. 259/17 din 04.07.2017 și nr. 104/18 din 17.04.2018, în vederea participării și desemnării câștigătoare a ofertelor „Alexmax Group” SRL.
81. Prin urmare, atât materialul probator identificat, cât și comportamentul efectiv manifestat de către întreprinderile „Euro Universal Grup” SRL și „Alexmax Group” SRL, pentru care nu există o explicație în afara coordonării comportamentului, demonstrează faptul că părțile implicate, la participarea în cadrul procedurilor de achiziții publice, au realizat un acord de participare cu oferte truate în cadrul procedurilor de achiziții publice nr. 259/17 din 04.07.2017 și nr. 104/18 din 17.04.2018, faptă interzisă de prevederile art. 5 alin. (3) lit. d) și art.7 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței.
- c) acordul să aibă ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia*
82. Art. 5 alin. (1) din Legea concurenței interzice acordurile între întreprinderi, deciziile unei asociații de întreprinderi sau practicile concertate care au ca obiect sau ca efect restrângerea concurenței pe piața Republicii Moldova sau pe o parte a acesteia.
83. Cuvintele „obiect” sau „efect” trebuie interpretate separat, reprezentând cerințe alternative și nu cumulative. Deci, o înțelegere între întreprinderi poate intra sub incidența interdicției legale dacă are ca obiect sau dacă are ca efect restricționarea concurenței, aceasta nu trebuie să aibă și obiect și efect de restricționare a concurenței.
84. Dacă este evident că un acord a avut ca obiect să restrângă, împiedice sau să denatureze concurența, atunci nu mai este nevoie să fie examinate efectele acelui acord. Mai mult, un cartel care are ca obiect restrângerea concurenței nu poate fi apărut pe motiv că nu a avut acest efect, pentru că nu a funcționat sau datorită faptului că unul sau altul dintre membrii săi nu a intenționat să îl pună în practică.
85. Acordurile de tip cartel dur sunt restricționări grave ale concurenței prin obiect, care sunt considerate că prin însăși natura lor pot afecta concurența, în sensul restrângerii, împiedicării sau denaturării acesteia. Sunt restricții care, din perspectiva obiectivelor urmărite de regulile de concurență, au un potențial anticoncurențial ridicat, așa încât nu este necesar ca pentru scopurile urmărite de aplicarea art. 5 alin. (1) din Legea concurenței să se probeze un efect concret asupra pieței.
86. În situația în care întreprinderile își coordonează activitatea este evident viciat caracterul obiectiv al comportamentului acestora, iar prețurile bunurilor/ serviciilor comercializate sunt afectate, în mod direct.
87. De asemenea, formarea prețurilor/ofertelor trebuie să reprezinte rezultatul unor pluralități de manifestări independente de voință, în măsura în care ele reprezintă însă rezultatul unei coordonări, acestea au aptitudinea de a induce în eroare asupra naturii, întinderii, scopului și intensității concurenței. O astfel de inducere în eroare, precum și scăderea intensității presiunii concurențiale, ce ar trebui să se manifeste între întreprinderi independente, are aptitudinea de a limita concurența.

88. În cazul investigat, obiectivul urmărit de părțile implicate, prin acțiunile întreprinse, a fost acela de a diminua elementul de incertitudine cu privire la comportamentul concurențial al fiecăreia, elementul de independență a fiecărei oferte fiind eliminat.
89. Acordurile în cadrul cărora este coordonat comportamentul întru participarea cu oferte truate la licitații, precum și alte condiții de tranzacționare sunt considerate ca fiind de o gravitate deosebită, acestea prezentând un asemenea grad de nocivitate pentru concurență și consumatori, încât, se admite, în practică și jurisprudență, că nu este necesară probarea efectelor lor anticoncurențiale, fiind considerate încălcări prin obiect.
90. Prin urmare, comportamentul adoptat de întreprinderile „Euro Universal Grup” SRL și „Alexmax Group” SRL a avut ca obiect eliminarea/denaturarea concurenței în cadrul procedurilor de achiziții publice nr. 259/17 din 04.07.2017 și nr. 104/18 din 17.04.2018. În acest fel, pe piață, nu a existat o competiție reală și eficientă.

Consecințe juridice

91. Conform art. 82 din Legea concurenței, orice act emis de către Consiliul Concurenței în scopul examinării preliminare sau investigării unei încălcări întrerupe cursul termenului de prescripție pentru aplicarea de sancțiuni prevăzut la art. 81 al legii menționate. Întreruperea termenului de prescripție produce efect de la data comunicării de către Consiliul Concurenței a actului emis, comunicare făcută cel puțin unei întreprinderi sau asociații de întreprinderi care au participat la săvârșirea încălcării. Respectiv, termenul de prescripție se întrerupe prin acte ale Consiliului Concurenței, cum ar fi: solicitări de informații, în scris, ordinul privind desfășurarea inspecției și dispoziția privind inițierea procedurii de investigație.
92. Întreruperea termenului de prescripție produce efecte pentru toate întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi care au participat la săvârșirea încălcării. După întreruperea cursului termenului de prescripție începe să curgă un nou termen, cu o durată similară, de la data la care Consiliul Concurenței a emis unul din actele menționate mai sus. Termenul de prescripție va expira cel târziu în ziua în care s-a scurs o perioadă egală cu dublul termenului de prescripție aplicabil pentru săvârșirea încălcării în cauză, fără să fi aplicat Consiliul Concurenței o sancțiune prevăzută de lege.
93. Cu considerarea prevederilor art. 81 și art. 82 din Legea concurenței, dreptul Consiliului Concurenței de a aplica sancțiuni întreprinderilor implicate în cazul de față pentru încălcarea art. 5 din Legea concurenței se încadrează în termenele de prescripție prevăzute pentru încălcarea normelor materialelor ale legislației concurențiale.
94. Individualizarea sancțiunilor prevăzute la art. 72 din Legea concurenței se face ținând cont de gravitatea și durata faptei, criterii prevăzute de art. 72 alin. (3) și (5) din Legea concurenței. Totodată, cuantumul amenzii se bazează pe determinarea unui nivel de bază care se poate majora în cazul existenței circumstanțelor agravante sau se poate reduce în cazul existenței circumstanțelor atenuante.
95. În conformitate cu art. 72 alin. (3) lit. c) din Legea concurenței, pentru faptele de gravitate mare (încălcarea art. 5 alin. (1) și alin. (3) lit. d), art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței) se sancționează cu amendă de la 2% până la 4% din cifra totală de afaceri realizată de întreprinderi în anul anterior sancționării.

Nivelul de bază

96. Nivelul de bază se obține prin înmulțirea procentului determinat în funcție de gradul de gravitate cu factorul aferent duratei încălcării.

Gravitatea faptei

97. Evaluarea gravității unei încălcări se face de la caz la caz, pentru fiecare tip de încălcare, luându-se în considerare împrejurările relevante ale cazului.
98. În sensul prezentei decizii, se reține ca circumstanță care indică la caracterul grav al faptei anticoncurențiale, încălcarea prin obiect, care prin caracterul său afectează mediul concurențial și în consecință bugetul autorității contractante.
99. În cazul investigat, acțiunile de participare cu oferte trucate la procedurile de achiziții publice reprezintă o restricționare pe orizontală de tipul cartelurilor dure, care se încadrează în categoria faptelor de gravitate mare, pentru care quantumul preconizat al sancțiunii este cuprins între 2% și 4% din cifra de afaceri totală a fiecărui contravenient în anul financiar anterior sancționării faptei.
100. Având în vedere natura faptei comise (încălcarea prin obiect), comportamentul efectiv al întreprinderilor, inclusiv al factorilor de decizie al acestora în vederea voalării comportamentului coordonat, pentru întreprinderile investigate se stabilește quantumul sancțiunii de 2%.

Durata faptei

101. Conform prevederilor art. 72 alin. (5) din Legea concurenței, în funcție de durată, faptele se împart în 3 categorii: fapte de scurtă durată (mai puțin de un an) sau cu consumare instantanee: factor 1; fapte de durată medie (de la un an la cinci ani): factor 1,2; și fapte de lungă durată (peste cinci ani): factor 1,4. Respectiv, nivelul de bază al amenzii se obține prin înmulțirea procentului determinat în funcție de gradul de gravitate cu factorul aferent duratei încălcării.
102. Înțelegerea de tricare a procedurilor a durat în perioada – din momentul când a fost publicat anunțul de participare la procedura de achiziție publică nr.259/17 din 04.07.2017 – data de 13.06.2017 și data atribuirii contractului în cadrul procedurii de achiziție publică nr. 104/18 din 17.04.2018 – data de 08.06.2018.
103. Prin urmare, în cazul investigat, din punct de vedere al duratei, faptele „Euro Universal Grup” SRL și „Alexmax Group” SRL se încadrează în categoria faptelor de scurtă durată (mai puțin de un an) respectiv, aplicarea factorului 1 la quantumul stabilit în funcție de gravitatea faptei.
104. În urma evaluării în funcție de gravitate și durata faptei nivelul de bază al amenzii pentru fiecare întreprindere a fost stabilit astfel:
- 1) pentru participarea cu oferte trucate la procedurile de achiziții publice de către „Euro Universal Grup” SRL – 2% nivelul de bază (format din 2% și cu aplicarea factorului 1 pentru durată);
 - 2) pentru participarea cu oferte trucate la procedurile de achiziții publice de către „Alexmax Group” SRL – 2% nivelul de bază (format din 2% și cu aplicarea factorului 1 pentru durată).

105. La solicitările Consiliului Concurenței de a prezenta cifra totală de afaceri pentru anul 2021, întreprinderile au comunicat că nu au încheiat rapoartele financiare, respectiv nu pot prezenta informațiile.
106. Cifra totală de afaceri luată în calcul la stabilirea amenzii este cea aferentă anului financiar 2020, astfel întreprinderile implicate au declarat la Biroul Național de Statistică că au obținut următoarele cifre de afaceri din vânzări: „Euro Universal Grup” SRL – 661597 lei și „Alexmax Group” SRL – 94983 lei.
107. La individualizarea sancțiunilor, Consiliul Concurenței va lua în considerare toate circumstanțele cazului, care pot conduce la o diminuare sau la o majorare a nivelului de bază al amenzilor.
108. Astfel, în conformitate cu art. 73 alin. (1) nivelul de bază al amenzii pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale poate fi majorat sau redus cu un procent cuprins între 5% și 10% din cuantumul nivelului de bază stabilit în conformitate cu art. 72 pentru fiecare circumstanță agravantă ori atenuantă constatată.
109. În cazul investigat, nu au fost identificate circumstanțe agravante și/sau atenuante.
110. În conformitate cu art. 36 alin. (4) din Legea concurenței, sumele ce reprezintă amenzi sau alte sancțiuni aplicate de Consiliul Concurenței se fac venit la bugetul de stat, în condițiile legii.
111. În conformitate cu art. 43 alin. (2) din Codul de executare nr. 443/2004, în cazul în care sumele se încasează în beneficiul statului, calitatea de creditor o exercită Ministerul Finanțelor (Codul IBAN: MD83TRGAAA14311701000000), prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat.
112. Respectiv, debitori în sensul prezentei decizii sunt următoarele întreprinderi:
- „Euro Universal Grup” SRL cu IDNO 1013602000942 și adresa juridică în or. Fălești, str. Cartierul Victoriei, 9, ap. 53, cu următoarele date bancare:
X<X<X<
 - „Alexmax Group” SRL cu IDNO 1016600018175 și adresa juridică în mun. Chișinău, str. Uzinelor 100/1, of. 1, cu următoarele date bancare:
X<X<X<

Astfel, cu considerarea faptelor constatate și a concluziilor expuse, precum și a observațiilor asupra raportului de investigație prezentate de părți, în temeiul prevederilor art. 5, art. 7, art. 39, art. 41, art. 65, art. 71-73, art. 81-82 din Legea concurenței, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. A constata încălcarea prevederilor art. 5 alin. (1) și (3) lit. d) și art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței de către întreprinderile „Euro Universal Grup” SRL și „Alexmax Group” SRL, prin participarea cu oferte truate în cadrul procedurilor de achiziții publice nr. 259/17 din 04.07.2017 și nr. 104/18 din 17.04.2018.

2. A aplica o amendă întreprinderii „Alexmax Group” SRL, în cuantum de 1899 lei (una mie opt sute nouăzeci și nouă lei), ceea ce constituie 2% din cifra totală de afaceri a întreprinderii pentru anul 2020.
3. A aplica o amendă întreprinderii „Euro Universal Grup” SRL, în cuantum de 13231 lei (treisprezece mii două sute treizeci și unu lei), ceea ce constituie 2% din cifra totală de afaceri a întreprinderii pentru anul 2020.
4. Sumele amenzilor prevăzute la punctele anterioare urmează a fi achitate de întreprinderi la bugetul de stat (codul IBAN: MD83TRGAAA14311701000000), în termen de 60 zile lucrătoare de la data comunicării prezentei decizii, cu mențiunea „amendă aplicată de către Consiliul Concurenței în conformitate cu Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012”. O copie a actului care confirmă plata va fi transmisă către Consiliul Concurenței.
5. A înceta investigarea cazului privind semnele încălcării prevederilor art. 5 din Legea concurenței, în cadrul procedurilor de achiziții publice nr. 1319/13 din 28.08.2013, nr. 1490/14 din 20.08.2014 și nr. 432/16 din 23.08.2016, în temeiul art. 5 alin. (4) din Legea concurenței („Euro Universal Grup” SRL și „Exprimgrup-Protect” SRL fiind întreprinderi dependente).
6. A înceta investigația cazului privind semnele încălcării prevederilor art. 5 din Legea concurenței, în cadrul procedurilor de achiziții publice nr. 786/15 din 07.09.2015, nr. 259/17 din 04.07.2017 și nr. 104/18 din 17.04.2018.
7. Decizia poate fi contestată, în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea acesteia de către părți, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, specializat în materie de contencios administrativ (mun. Chișinău, str. Kiev, 3).
8. Decizia intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința părților.

Ion MAXIM
Vicepreședinte